Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги

С.Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университети

БЕКИТИЛДИ

С.Нааматов атындагы НМУнун

ректорунун м.а.

_____________ К.О. Өмүрова

«___» _____________ 2025-ж.

Окумуштуулар кеңешинин

«___» _____________ 2025-ж.

№ _____ протоколу

С.Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин Илим жана Инновация борбру жөнүндө

ЖОБО

Нарын-2025

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1.1.Илим жана инновациялар борбору (мындан ары – Борбор) С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин (мындан ары – Университет) түзүмдүк бөлүмү болуп эсептелет.

1.2. Борбор Университеттин илимий потенциалын өнүктүрүү, инновациялык ишмердүүлүктү колдоо, заманбап технологияларды киргизүү жана илимий иштеп чыгууларды коммерциялаштырууга көмөктөшүү максатында түзүлөт.

1.3. Жобо төмөнкү ченемдик укуктук актылардын негизинде иштелип чыккан жана төмөнкүлөрдү жетекчиликке алат:

- Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын;
- КР "Билим берүү жөнүндө" мыйзамын (2023-жылдын 11-августу №179);
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин нормативдик актыларын;
- Университеттин Уставын;
- Ушул Жобосун.
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин (ББИМ), ошондой эле ректордун башка буйруктарын жана ченемдик-укуктук актыларын.

2. ИЛИМ ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР БОРБОРУ ТӨМӨНКҮ МИЛДЕТТЕРДИ АТКАРАТ:

2.1. Кафедралардын, илимий лабораториялардын, аспирантуранын, докторантуранын жана PhD-программалардын илимий-изилдөө ишмердүүлүгүн уюштуруу жана координациялоо.

2.2. Университеттин илим, инновация жана илимий изилдөөлөрдүн жыйынтыктарын коммерциялаштыруу боюнча стратегиясын жана саясатын ишке ашыруу.

2.3. Инновациялык ишмердүүлүктү өнүктүрүү, жаңы технологияларды киргизүү жана интеллектуалдык ишмердүүлүктүн жыйынтыктарын коммерциялаштырууну камсыз кылуу.

2.4. Жаш илимпоздорду, студенттик демилгелерди, стартаптарды жана илимий долбоорлорду колдоо.

2.5. «НМУнун жарчысы» илимий журналынын жана Университеттин башка басылмаларынын даярдалышын жана жарыяланышын уюштуруу, ошондой эле антиплагиат талаптарын көзөмөлдөө.

2.6. Гранттык, илимий-изилдөө жана инновациялык долбоорлорду ишке ашыруу жана улуттук жана эл аралык фонддордун алдында отчеттуулукту камсыз кылуу.

2.7. Академиялык ак ниеттүүлүктү жана илимий изилдөөлөрдүн сапатын сактоо, цитаталоо эрежелерин жана автордук укуктарды сактоо.

2.8. Университеттин илимий жана инновациялык ишмердүүлүгү боюнча отчеттуулукту түзүү жана аны ректоратка, окумуштуулар кеңешине жана мамлекеттик органдарга берүү.

2.9. Илим жана инновациялар жаатында эл аралык жана жогорку окуу жайлар арасында кызматташтыкты өнүктүрүү, тышкы өнөктөштөрдү жана эксперттерди тартуу.

2.10. Борборго берилген материалдык, финансылык жана маалыматтык ресурстардын натыйжалуу колдонулушун жана сакталышын камсыз кылуу.

3. ТҮЗҮМҮ

3.1.Борборду Университеттин ректору тарабынан дайындалган директор жетектейт.

3.2. Директор:

- Борбордун күнүмдүк ишмердүүлүгүн жетектейт;
- Кызматкерлердин ортосунда милдеттерди бөлүштүрөт;
- Аспирантура, докторантура жана Phd программаларын карайт;
- Борбордун кызыкчылыктарын Университеттин ичинде жана сыртында коргойт;
- Борбордун милдеттеринин аткарылышына жооп берет.

3.3. Борбордун структурасына төмөнкүлөр кирет:

- илимий изилдөөлөр жана долбоорлор, инновациялар жана илимий изилдөөлөрдү;
- коммерциялаштыруу боюнча башкы адис;
- басма ишмердүүлүгү жана антиплагиат боюнча адис;
- жаштар демилгелери жана стартаптар боюнча адис.

4. ФУНКЦИЯЛАРЫ

Борбор өзүнүн максаттарын жана милдеттерин жүзөгө ашыруу үчүн төмөнкү функцияларды аткарат:

4.1. Уюштуруучулук-координациялык функциялар

- Университеттин илимий-изилдөө жана инновациялык ишмердүүлүгүн координациялоо;
- Аспирантуранын, докторантуранын жана PhD-программаларынын ишин уюштуруу;
- Илимий лабораториялардын, изилдөө топторунун жана студенттик илимий бирикмелердин ишин уюштуруу;
- Гранттык долбоорлорду жана программаларды, анын ичинде эл аралык жана жогорку окуу жайлар аралык долбоорлорду, камсыз кылуу жана коштоо;
- Конференциялар, семинарлар, симпозиумдар, тегерек столдор, илимий мектептер жана форумдарды уюштуруу жана өткөрүү.

4.2. Илимий-изилдөө функциялары

- Региондун жана өлкөнүн өнүгүү приоритеттерине ылайык илимий программаларды жана долбоорлорду иштеп чыгуу жана жүзөгө ашыруу;
- Билим берүү, экономика, экология, энергетика, медицина, социалдык жана башка чөйрөлөрдө прикладдык изилдөөлөрдү жүргүзүү;
- Университеттин базасында илимий мектептерди жана изилдөө багыттарын түзүү;
- Илимий басылмалар, монографиялар, чогултмаларды жана отчетторду даярдоо;
- «Нарын мамлекеттик университетинин Жарчысы» илимий журналын жарыялоо.

4.3. Инновациялык жана практикалык функциялар

- Инновациялык технологияларды жана методикаларды иштеп чыгуу жана киргизүү;
- Илимий иштеп чыгармаларды патенттөө жана интеллектуалдык менчикти коргоону камсыз кылуу;
- Университеттин жанында чакан инновациялык ишканаларды жана стартаптарды түзүүгө көмөк көрсөтүү;
- Студенттердин жана кызматкерлердин ишкердик компетенцияларын өнүктүрүү.

4.4. Маалыматтык-аналитикалык функциялар

- Университеттин илимий долбоорлор, иштеп чыгуулар жана басылмалар боюнча базасын жүргүзүү жана жаңылоо;
- Илимий-изилдөө жана инновациялык ишмердүүлүктүн натыйжалуулугун мониторинг кылуу;
- Университеттин жетекчилиги жана мамлекеттик органдар үчүн аналитикалык жана статистикалык отчетторду даярдоо;
- Гранттарга, конкурстарга жана каржылоо программаларына арыз даярдоодо консультациялык жана методикалык колдоо көрсөтүү.

4.5. Билим берүү жана маалымдоо функциялары

- Илим, инновация, долбоордук ишмердүүлүк жана ишкердик боюнча курстар, тренингдер жана мастер-класстар уюштуруу;
- Студенттер, мектеп окуучулары жана аймак тургундары арасында илимий билимдерди жайылтуу;
- Илим маданиятын өнүктүрүү жана жаштардын илимий сабаттуулугун жогорулатуу.

4.6. Тышкы байланыштар жана өнөктөштүк

- Ички жана чет элдик университеттер, илимий борборлор, фонддор жана бизнес структуралар менен өнөктөштүк мамилелерди түзүү жана өнүктүрүү;
- Эл аралык гранттык жана илимий изилдөө программаларга катышуу;
- Университетти дүйнөлүк илимий жана инновациялык мейкиндикке интеграциялоого көмөк көрсөтүү.

5. БОРБОРДУН УКУКТАРЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

5.1. Борбордун укуктары

Борборго төмөнкү укуктар берилет:

- Университеттин жана тышкы уюмдардын илимий, изилдөөчү жана инновациялык долбоорлорун демилгелөө жана катышуу;
- Университеттин кызыкчылыктарын мамлекеттик органдарда, эл аралык жана улуттук илимий жана инновациялык уюмдарда, фонддордо жана ассоциацияларында коргоо;
- Ички жана чет элдик университеттер, изилдөө борборлору, ишканалар жана өкмөттүк эмес уюмдар менен өнөктөштүк байланыштарды түзүү;
- Илимий жана инновациялык программаларды жүзөгө ашырууда тышкы эксперттерди, консультанттарды жана адистерди тартуу;
- Университеттин илимий, инновациялык ишмердүүлүгүн жана изилдөөлөрдүн жыйынтыктарын коммерциялаштырууну өнүктүрүү боюнча сунуштарды Университеттин окумуштуулар кеңешине киргизүү;
- Конференциялар, форумдар, семинарлар жана көргөзмөлөр өткөрүүнү демилгелөө;
- Өзүнүн функцияларын аткаруу үчүн Университеттин структуралык бөлүмдөрүнөн керектүү маалыматтарды жана материалдарды алуу;
- Университеттин материалдык-техникалык базасын ички нормативдик актыларда көрсөтүлгөн чектөөлөрдүн ичинде колдонуу.

5.2. Борбордун милдеттери

Борбор төмөнкүлөрдү аткарат:

- Университеттин бекитилген илимий жана инновациялык ишмердүүлүк пландарын аткарууну камсыз кылуу;
- Өз ишмердүүлүгүнүн жыйынтыктары боюнча отчетторду белгиленген тартипте даярдоо жана тапшыруу;
- Жүргүзүлүп жаткан изилдөөлөрдүн жана долбоорлордун Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына жана Университеттин нормативдик актыларына ылайык жүргүзүлүшүн камсыз кылуу;
- Университеттин илимий жана инновациялык аброюн улуттук жана эл аралык деңгээлде жогорулатууга көмөк көрсөтүү;
- Борборго бекитилген материалдык, финансылык жана маалыматтык ресурстардын сакталышын камсыз кылуу;
- Окутуучуларга, студенттерге жана аспиранттарга илимий жана инновациялык ишмердүүлүк боюнча методикалык жана уюштуруу колдоо көрсөтүү;
- Академиялык ак ниеттүүлүк эрежелеринин сакталышын, плагиаттын алдын алуу жана илимий жыйынтыктардын этикага ылайык колдонулушун камсыз кылуу;

- Илимий билимдерди жайылтууга жана илимдин коомчулукта, өзгөчө аймактагы жаштар арасында популяризациясына көмөк көрсөтүү.

6. БАШКА ТҮЗҮМДҮК БӨЛҮКЧӨЛӨР МЕНЕН ӨЗ АРА БАЙЛАНЫШ МАМИЛЕЛЕРИ

6.1. Борбор төмөнкүлөр менен өз ара аракеттенет:

- **Факультеттер жана кафедралар:** илимий-изилдөө жана инновациялык ишмердүүлүктү координациялоо, аспирантура жана студенттик изилдөө иштерин колдоо, профессордук-окутуучу курамдын илимий эмгек жазууга жана басып чыгарууга көмөктөшүү, илимий долбоорлорго тартуу жана донор издөөдө жардам көрсөтүү.
- **Илимий лабораториялар жана изилдөө топтору:** изилдөө долбоорлорун жана инновациялык программаларды уюштуруу жана жүзөгө ашыруу.
- **Бухгалтерия жана каржы бөлүмү:** гранттык жана башка финансылык долбоорлорду аткарууда отчеттуулукту камсыз кылуу.
- **Эл аралык байланыштар бөлүмү:** эл аралык жана жогорку окуу жайлар аралык долбоорлорду, гранттарды жана академиялык мобилдүүлүк программаларын жүзөгө ашыруу.
- **Башка кызматтар жана башкармалыктар:** материалдык-техникалык, маалыматтык жана адам ресурстарын пайдаланууну уюштуруу, билим берүү жана илимий иштерди колдоо.
- **Илимий китепкана:** басылып чыгарылган илимий журналды электрондук китепканага киргизүү, профессордук-окутуучу курамдын илимий эмгектеринин репозиторийин түзүүгө көмөктөшүү;
- Окуу бөлүмү: аспирантура, докторантура жана PhD-программаларынын окуу процессин уюштуруу.

6.2. Борбор өзүнүн функцияларын аткарууда бардык бөлүмдөр менен **укуктук, уюштуруучулук жана методикалык байланышты сактоого милдеттүү**.

7. ЖООПКЕРЧИЛИК

7.1. Борбор төмөнкүлөргө жооптуу:

- Өзүнө жүктөлгөн милдеттерди жана функцияларды толук жана өз убагында аткаргандыгы үчүн.
- Университеттин илимий жана инновациялык ишмердүүлүгүнүн пландарынын аткарылышы үчүн.
- Борборго берилген материалдык, финансылык жана маалыматтык ресурстарды натыйжалуу колдонуу жана сактоо үчүн.
- Берилген маалыматтын, отчеттордун жана илимий жыйынтыктардын тактыгы жана ишенимдүүлүгү үчүн.
- Академиялык ак ниеттүүлүк эрежелерин сактоо, плагиатты алдын алуу жана илимий изилдөөлөрдүн этикасына ылайык иш алып баруу үчүн.
- Борбордун ишмердүүлүгү аркылуу Университеттин илимий жана инновациялык аброюн сактоо жана жогорулатуу үчүн.

8. ЖЫЙЫНТЫКТЫК ЖОБОЛОР

8.1. Бул Жобо Нарын мамлекеттик университетинин окумуштуулар кеңешинин чечими менен бекитилгенден жана ректордун буйругу аркылуу ишке киргизилгенден тартып күчүнө кирет.

8.2. Бул Жобого өзгөртүүлөр жана толуктоолор Борбордун директорунун же илимий иштер, инновация жана эл аралык байланыш боюнча проректордун сунушу менен киргизилип, белгиленген тартипте Университеттин окумуштуулар кеңешинин чечими менен бекитилет.

8.3. Бул Жободо жөнгө салынбаган маселелер Кыргыз Республикасынын учурдагы мыйзамдары, Университеттин Уставы, окумуштуулар кеңешинин чечимдери жана ректордун буйруктары менен жөнгө салынат.

8.4. Бул Жобо Борбор менен өз ара байланышта болгон Университеттин бардык түзүмдүк бөлүмдөрү үчүн милдеттүү болуп саналат.

8.5. Бул Жобонун аткарылышына көзөмөл С. Нааматов атындагы Нарын мамлекеттик университетинин илимий иштер, инновация жана эл аралык байланыштар боюнча проректоруна жүктөлөт.